



Column

Ik stem wijzer door terug te kijken

De beste voorspelling voor menselijk gedrag is te kijken naar het feitelijke gedrag van mensen in het verleden. Wat heeft iemand gedaan? Hoe gedroeg hij zich in bepaalde situaties? Niet voor niets maken recruiters van bedrijven graag gebruik van ervaringen van oud-collega's van een sollicitant om te achterhalen of die *resultaatgerichte teamplayer* niet gewoon een zeurende slapjanus is. En wie benieuwd is of dat 'romantische hotel aan zee' in werkelijkheid slechts uitzicht geeft op de parkeerplaats, weet na een bezoek op zoover.nl genoeg.

Dit besef ontbreekt in de politiek volledig. Politici voeren tijdens verkiezingen een bizar toneelstuk op. Ze schrijven breedsprakige programma's vol mooie toekomstdromen en beloven kiezers gouden bergen in debatten.

Tsja, en wat moet je dan als kiezer? Op zoek naar objectieve informatie nemen velen hun toevlucht tot kies- en stemwijzers. Mooie websites waarop je de standpunten van partijen kunt vergelijken en een stemadvies krijgt. Maar het blijft een stemadvies op basis van beloftes. Ik heb geen enkele garantie dat mijn stem ook daadwerkelijk leidt tot het resultaat dat mij is beloofd.

En hier zit de kern van het probleem. Tijdens verkiezingen nemen politici kiezers mee naar de Efteling, terwijl diezelfde politici daarna zelf terecht komen in een slangenkuil buiten het sprookjespark. Onze politiek bestaat nu eenmaal bij de gratie van gekonkel, geritsel, deeltjes en vriendjespolitiek. Geen enkele partij heeft de absolute meerderheid, en dus ontkom je niet aan het sluiten van deals met anderen. In de politiek moet je onderhandelen en compromissen zoeken.

Het probleem van verkiezingscampagnes is dat ze net doen of deze politieke realiteit niet bestaat. Maar wie stemt op Geert, zal moeten accepteren dat er ook na de verkiezingen hoofddoekjes gedragen blijven worden. Een stem op Femke betekent ook niet dat milieuvervuiling verdwijnt. En een stem op Jan-Peter brengt hangjongeren ook niet automatisch braaf ganzenbordend in het buurtcentrum.

En daarom is het toch een veel betere graadmeter om eenvoudig te kunnen zien wat Geert, Femke en Jan-Peter de afgelopen jaren feitelijk hebben gedaan. Heeft Geert een voorstel door de Kamer gekregen? Hoe vaak stemde Femke toch stiekem voor plannen die het milieu schaadde? En stemde Jan-Peters partij consequent voor moties die ook concreet iets hebben bijgedragen aan sociale cohesie?

Wie wil werken aan de kloof tussen politiek en burger moet stoppen met campagne voeren en de realiteit van feitelijk gedrag laten zien. De huidige verkiezingscampagnes geven nu altijd even het gevoel van hoop, om erna snel weer met cynisme te eindigen: 'Wat maken ze nu waar daar in die

politiek?'. Nederland heeft, met andere woorden, politiek realisme nodig. Ik pleit voor afschaffing van campagnes en invoering van een StemTracker. Een instrument dat bijhoudt hoe politici feitelijk stemmen. En dat ook laat zien welke politicus met welk voorstel is gekomen en of dat is aangenomen. Zo kan iedereen zien wat politici hebben waargemaakt van hun beloftes. Read my lips: De kans dat burgers een gevoel van frustratie en vervreemding van de politiek overhouden aan verkiezingen zal hierdoor vele malen kleiner zijn.

Richard Engelfriet

De auteur is ondernemer en verontrust burger. Ook voorstellen om betere verkiezingen te krijgen?

Mail de auteur via info@richardengelfriet.nl.

